

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marshall, Sibiu

Discursul

Excelenției Sale I. P. S. Domn Arhiepiscop și Metrop. Ioan Metianu la deschiderea congresului național bisericesc din 1/14 Octombrie a. c.

Excelenția Sa Metropolitul Mețianu a deschis sesiunea congresului național-bisericesc cu următorul discurs s-au vorbit:

Preasfințitilor Domni episcopi!

Preastimaților Domni deputați!

După un interval de trei ani, vîzându-vă earăși în acest congres național-bisericesc, Vă salut cordial și felicitându-vă, Domnilor deputați, că clerul și poporul pe D-voastră Vă distins cu încrederea de a conlucra la opul cel mare al viitorului nostru, Vă implor dela ceriu, încă mulți ani de conlucrare mănoasă în via Domnului.

Ne-am întrunit și acum aici, dator la acest congres, în numele Domnului, carele zise: »că, unde sunt doi sau trei întruniți în numele Lui, acolo este și El în mijlocul lor, și ori-ce vor cere dela Dumnezeu Tatăl, va fi lor«. Ne-am întrunit, Dator, să conlucrăm și noi în dragoste și bună înțelegere la acea măreață problemă a bisericei noastre naționale, ce are de scop binele temporal și fericirea eternă a membrilor ei, scopul suprem al omului.

Pentru ca însă biserica să poată rezolvi cu bun succes acea măreață problemă, este neapărat de lipsă ca toate acțiunile ei să purceadă din cele trei mari virtuți creștine: credința, dragostea și speranța, și să aibă pururea în vedere sublima ei misiune culturală.

FOITA.

Cântecul vînătorilor dela batalionul nr. 23.

Frunză verde, spic de grâu

Vine trenul fluerând

Vine de către Ardeal

Aducând nouă amară

Așteptând tot veste bună

Ne aduce amărăciune,

Așteptăm că doară doară

Ne 'ntoarcem într'a noastră țeară.

Dară înzădar gândim

Căci nimic nu dobândim

Fără ca să așteptăm

Timpul că il mai avem.

Timpul nu știm că a fi

Nu știm când ne-or sloboză

Nu știu mâne ori poimâne

Ori peste mai multe zile.

Foaie verde lemn cînesc

De trei ani la Neamț servesc

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:
se primesc la biroul administrativ, (strada
Poplăci nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani,
a treia-oară 10 bani

Acea misiune culturală, ce tinde tot la mai mare dezvoltare a facultăților sufletești și prin aceasta tot la mai multă perfecțiune a membrilor ei, după zisa S. evangeliu: *făți desevirșiti precum este și Tatăl vostru cel din ceruri*.

Asemenea dezvoltare a facultăților sufletești se impune ca o condiție indispensabilă a existenței noastre, care formă biserica cea vie a Domnului. Căci precum are cineva lipsă de cele trupești, tot asemenea are lipsă și de hrana sufletului, ce emanează din credința religioasă, apoi din limbă și datinile străbune, prin cari se susțin și trăesc popoarele.

De aici au purces oameni, și așa și fericiții nostri străbuni, când s-au întrunit în societăți și corporații religioase după credință, limbă și datini, când s-au întrunit și s-au constituit în parochii, protopresbiterate, eparchii și metropolii, pe cari toate, pentru biserică noastră noi cei întruniți în acest congres avem fericirea a le reprezenta. Toate acestea, ca cele mai eficace mijloace la apropierea noastră tot mai mult de binele temporal și de fericirea eternă, scopul suprem al omului.

Pe cât este de sublim și de măreț acest scop, ce-l urmărim prin întruirea noastră în adunări bisericesti, și așa și prin acest congres, pe atât de frumoasă și de măreață este și chiemarea noastră, a membrilor acestui congres. Este o chiemare apostolică, dator deputați

Dar' apoi earăși pe cât este de frumoasă și de măreață acea chiemare a noastră, pe atât este și de grea, chiar și în timpuri mai bune, dar' cu atât

Acum trei ani s'omplinit

Și timpul nostru a venit

Și 'ncă nu ne au slobozit,

Foaie verde de aluni

Săraci vînători bîtrâni,

Când aud trenul venind

Și din fluer fluerând

Unul cătr' altul zicând

Auz'ți feciori, trenul vine,

Din Ardeal, de pe Câmpie,

Doar' ne aduce bucurie,

Insă trenul a sosit

Și mai tare ne-au măhnit,

C'a adus veste amară

Dela casa cea de țeară

Au adus o veste mare

Și la feciori supărare,

Au adus o veste tristă

De mâna Neamțului scrisă

Scris'a Neamțul pe hârtie

La cătanele bîtrâne

Acasă să nu gândească

Că ei au să mai servească

Pân' va fi 'nvoire 'n țeară

Și or lărgute eară.

mai grea în timpuri critice, ca și cele de acum, când din unele părți se semnalează multime de curente periculoase: de nazarenism, socialism, de indiferențism religios și alte asemenea, care tind a slabiri credința în Dumnezeu și a rumpe și pe unii credincioși ai nostri dela biserică străbună.

Simptoame foarte triste și dure-roase sunt acestea, dlor, mai ales pentru noi, care privim biserică de unicul teren fructifer la dezvoltarea și cultivarea facultăților noastre sufletești, care privim biserică de soarele credinței, al moralei și al culturii noastre naționale, de care este condiționată existența și viitorul nostru.

De unde rezultă nu numai marea noastră datorință, dar și cel mai mare interes al nostru, de-a ne concentra tot mai mult în jurul acelei instituții divine, care în curs de aproape 20 de secoli furtunoși ne-a ocrotit contra tuturor cercărilor amenințătoare; să ne concentrăm în jurul acelui isvor neseurat de putere morală, baza viitorului nostru. Ni-se impune, dlor, datorința de a ne face toți apostoli luminători ai bisericei cei vie, ca și Apostolii Domnului, de odinioară, pentru a conlucra împreună la paralisarea retelelor ce amenință acel neprețuit tesaur strămoșesc. Ni-se impune, dlor, că dacă încă n'am ajuns să mai înființăm și noi reunii religioase, precum au înființat alte confesiuni mai bine situate decât noi, cel puțin pe acest teren, să ne potențăm activitatea noastră.

Să eu inspirat de cuvintele Domnului, din sfânta evangeliu, care glăsuesc: Că cei întruniți în numele Lui, »tot ce

Foaie verde de pe flori

Săraci părinți la feciori

Cum așteaptă să le ve

Fii lor din cătanie,

Când știu ei că au servit

Și trei ani să'uimplinit

Așteaptă cu mare dor

Ca să vie 'n țeară lor

In țeară 'n care-au crescut

De trei ani nu am văzut.

Foaie verde din doi brazi

Nu fiți părinți supărăți

Pentru noi nu vă 'ntristați

Că de-a fi în țeară pace

Noi la voi ne vom 'ntoarce.

Foaie verde trei granate

Nu fiți fete supărăte

Și fiți numai cu nădejde

Că și este trei luni vor trece

Și când acestea s'or țimplină

Ear' acasă vom veni

Foaie verde prunișor

Vom stringe 'n brațe cu dor.

Dol prieteni suboficeri.

ar cere cu credință, vor și prini dela Dumnezeu Tatăl», sper, că 'mi-se va ușura marea problemă, dacă în lucrările noastră, pe lângă învechitările sfintei noastre biserici vom mai urma și indigitarile și sfaturile inspirate de Dumnezeu marilor nostri bărbăți, și în special ale fericitului, marelui nostru arhieereu Andreiu, indicate și în memorabilul seu testament.

Același mare arhieereu, trimis nouă de Dumnezeu, ca și profeții de odinoară, prevăzând că se vor repetă timpurile grele și pentru biserică noastră, mai înainte de toate ni-a intemeiat un centru comun, reînviind și reînființând vechia noastră metropolie, din care, ca și dintr'un soare, să se răspândească lumina și cultura religioasă în toate părțile locuite de credincioșii noștri; ear' noi cei de aici, dintr'un fond inițiat de dinsul, augmentat și printr'o frumoasă colectă benevolă, la care mai mult s'a distins ilustra familie Mocsonyi cu un marinimos ofert de 60.000 de coroane, am întreprins zidirea unei biserici catedrale, aici în centrul orașului, ce se înalță falnic, ca simbol al unității noastre naționale bisericești.

În adâncă sa înțelepciune însă, mai observând dinsul, că la întărirea reînviatei noastre metropolii, atât de estinse și de impopulate, nu sunt de ajuns numai actualele două episcopii sufragane, prin același valoros testament al seu ni-a lăsat, aşa zicând, cu limbă de moarte, să mai înmulțim episcopiile, ca să avem mai multe centre de lumină și cultură, de propagarea iubirii de patrie, de biserică și neam. Spre care scop a înființat și un fond, care până de presinte atinge sumă de circa 600.000 cor.

Dar' apoi chiar să nu fi prevăzut și să nu fi indicat dinsul acestea, le vedem și le esperiem noi, la toate ocaziunile. Vedem și esperiem și noi, că o metropolie atât de extinsă și de impopulată, cum este și a noastră, numai cu două episcopii sufragane nu se poate administra conform necesităților așteptărilor comune și recerințelor timpului. Vedem și esperiem, că ea nu ajunge să lucra cu doritul succes nici la dezvoltarea culturală a bisericei noastre cei

vie, nici la apărarea ei contra pericolilor amenințătoare; cum nici la susținerea vasei și a decorului competent unei metropolii. Vedem și esperiem, că pe când alte metropolii, cum este și cea soră sârbă, deși un număr mai mic de credincioși, în legislațiunea patriei și înaintea Maiestății Sale gloriosului nostru Domnitoru, — căruia îi imploram și din acest loc încă mulți ani fericiti dela bunul Dumnezeu — se prezintă prin câte 6—7 arhierei, pe atunci metropolia noastră abia se prezintă prin câte 2—3 arhierei, precum să intemplat și în anul trecut, când numai eu și cu Preașfîntul Domn Episcop al Caransebeșului ne-am putut prezenta cu memorandum în cauza mănuștilor, al treilea domn Episcop fiind împedecat prin morb.

Am atins acestea, dlor, căci presupsim, că pe lângă espuneri generale, mai așteptați și unele indigitară speciale; dar' și pentru că și Consistorul nostru metropolitan Vă va prezenta unele propuner în aceasta privință.

Am făcut aceasta, ca să Vă arăt, că cei ce am luat asupra-ne soartea apostoliei, suntem prea puțini pentru a păstorii o turmă cuvenită atât de numeroasă și imprăștiată, suntem prea puțini la suportarea sarcinelor ce apăsa umerii nostri, în asemenea timpuri grele. Le-am atins, dlor, să împlinesc o mare datorință și să mă achit de o mare răspundere înaintea lui De zeu și a oamenilor.

Am aflat de bine a le atinge sănătatea și să nu fi sosit timpul ca urmând înțeleptelor sfaturi ale marelui Andreiu, să ne silim să realiza măcar în parte și successive înmulțirea și înființarea episcopilor indicate și de dinsul, având temere, că în viitoru vom întâmpina tot mai multe greutăți, pe cari numai cu cele trei centre nu le vom putea devinge. În firma credință, că toți suntem convingiți despre acestea, și că prin o stăruință bine combinată a tuturor cetei suntem convinsă că ne preocupa și la această întâlnire, ne vom aprobia tot mai mult de rezolvarea problemei noastre: de chiar sesiunea ordinată a congresului nostru național bisericesc pentru periodul acesta deschisă.

— Mângăie-mă, mamă, că sună amărit!

— Să ce ai?

— Mă mai întrebă? Nu vezi că nu poți răsufla în tihă de înădușul tămăii... Unde te întorci, numai biserici... Si-apoi și oamenii — nu pătesc nimic, nu se vădă odată măcar, să nu mă învino-vătească pe mine: dracu și ear' dracu... La tot momențul mă pocnesc cu crucea în cap...

— Lasă, că și tu, prea te amesteci în toate...

— Da de unde, mamă? — Trec prin lume cu mânila la piept...

Necuratul spălit și trist, își îngroapă cuminte ceafa în poala bătrânei, aruncându-și coada slobodă, într-o învărtire destinsă, până în curmezișul drumului.

— Ponos și răutate omenească, mai bine...

— O fi și asta, spurăciunea mamei...

Dracul de trudă și de desmerdări adoarme dus, jucându-și prin vis sfircul coazei, în stratul de colb de pe drumul neted.

Crisa. În stările din Ungaria până acum domnește tot nesiguranță. Imperatul regă nu a putut să ia nici o hotărire. Numai atâtă e nouă, că au fost de nou ascultate părările catorva fruntași. Astfel au fost chiamați la Viena contele Tisza și Andrassy, apoi Pericz, Lukács László și Khuen-Héderváry. Toată săptămâna foile au fost pline cu fel de fel de stiri și combinații. Se credea, că va fi înșarcinat cu alcătuirea noului minister de interne contele Tisza. Se spunea chiar, că Tisza vine cu înșarcinarea, că dacă se mai face împotrivire, se disolve parlamentul și se facă alegeri noi. Tisza însă nu a fost numit și acum se zice că mai multe sanse are ministrul Lukács László, pe care l-a recomandat Maj. Sale contele Tisza. Se mai zice că Miciștatea Sa vrea în curând să pună capăt stării acesteia, care are de urmare mari pagube pentru țară. Se crede, că Lukács ar fi în stare să aducă lucrurile în văgăul regulat; el să bucură de simpatii și la opoziție.

Arămâni. Foaia vinează »Politische Correspondenz« spune, că numirea unui membru român în comisiunea de popoare a Macedoniei — despre care am vorbit în numărul trecut — se consideră ca o primă recunoaștere oficială a naționalității cuțovlahe, după care va urma recunoașterea definitivă.

Se observă — adaoga aceeaș foaie, — că de câțiva ani, în vilațul Monastir, regis-trele și pasapoartele cuțovlachilor nu mai poartă indicațiunea »rum« care însema: ținând de patriarchatul grec, ci aceea de român.

Parlamentul austriac va fi convocat în sesiune ordinară pe 12 Noemvrie c. Acum țin sedințe dietele provinciale.

Tractat de pace între Franța și Anglia. Din Paris se vestește, că între Franța și Anglia e să încheie un tractat de înțelesul, că aceste două state se recurgă la un juru ales, când s-ar ivi vreo gălceavă între ele. Tractatul nu se referă la afaceri din trecut (cum e deosebit de Egiptul etc.) ci numai la afaceri din viitor. Foaia franceză Matin e foarte încantată de acest tractat, pe când foile engleze nu-i dau să mare însemnatate.

Intr-un târziu trece în goană pe acolo o căruță. Când pe dreptul diavolului, pac! se rupe osia... Românul năcăjă, își dă căciula de ceafă cu ciudă și scuipă nedumerit, făcându-și cruce.

— Ptiu, ducă-se pe pustii... să dău de dracu chiar pe drumul drept...

Satana sare din somn ca ars și se întoarce speriat la babă:

— Ce-i!

— Uită-te-n drum...

Atunci face amărit din cap:

— Ei, auzi, mamă? — Eu stau linistit aici în poalele tale și neghiobul aruncă vina tot în spatele mele... Acum, vezi cum sunt oamenii?...

Baba suride și retine:

— Dă, dragul mamei, stai tu linistit — acasă, dar' coada de ce 'ti-ai lăsat-o 'n drum?...

Coada dracului.

Era cald, cum e de obicei mai în toate după amezile de vară. — Sătul de atâtă zi-zanie și alergare, dracul s'abate obosit la maică-să care își avea casa într-un cot de băltă.

Pe marginea tufului înmlăștinat intorcea drumul mare, bătut și curat.

— Nu te-am văzut de mult, satană ușernică...

— Ce vrei, mamă, tot cu slujba...

Și diavolul să drumul coadei de pe după gât, unde o trecuse colac de câteva ori. Baba sta tolănită pe un pătul jilav de papură și jupoae niște broaște pentru masă.

— 'Ti-e foame?

— Nu.

— Dar' sete?

— Nici.

— Ingenunchie atunci aici lângă mine și lasă-te culcat în poală mea să-ți cauți în cap, ca în copilarie...

Universitate slovenă. Din Laibach să vestește, că deputatul Schuszterschitz a înaintat dietei provinciale de acolo în numele partidului sloven o propunere pentru ridicarea unei universități slovene în Laibach. Propunerea să este de pe 450 de foi scrisă.

Serbii radicali, care au ținut în Croația o adunare, vor ține una și în Ungaria, în care își vor statorii programul pentru Ungaria. Locul și timpul adunării să va publica mai târziu.

Congresul. Mercuri, în 14 l. c. s'a inceput congresul național-bisericesc al bisericei ortodoxe române. După slujba d-zească, care a sevîrșit-o Escrenția Sa Metropolitul cu mare asistență, s'a făcut deschiderea congresului cu vorbirea, ce o dăm în fruntea foii. S'au prezentat apoi credenționalele. Joi s'au verificat deputații și apoi congresul s'a inceput lucrările, despre care vom raporta în numărul viitor.

DIN LUME.

Din Macedonia.

Unele știri sosite zilele aceste vestesc, că între Turcia și Bulgaria lucrurile sunt aşa de încordate, încât va erumpe răsboiul. Altele vestesc dimpotrivă, că e deplină înțelegere între aceste două țări. Se pare, că știrile din urmă sunt adevărate. Atât Turcia, cât și Bulgaria încunjură răsboiul, care anul acesta nu va erumpe.

In Macedonia stările sunt puțin mai liniștite, deși îci-coleau să mai întemplieră câte o ciocnire cu răsculații. În decursul răscoalei s'au făcut mari pustiuri în ținuturile răscolate.

Ca să se vadă cât de mari pustiuri s'au făcut e destul să dăm câteva date. În un singur ținut al Castoriei din Macedonia au fost nimicite următoarele sate: În satul Dumbeni din 250 de case au ars 247; în Corno-viste din 50 de case au ars 47. Satele Lebanjițe, (80 case), Vrbnic (60 case), Pregojani (150 case) Jupaniste (120 case), Orman (20 case), Condorabi (30 case), Ceresnița (80 case), Boboki (80 case), Bobiste (150 case), etc. au ars toate. Bașibuzucii (voluntari) au făcut mari cruzimi. Locuit orii, căti au putut să fugă în munți, dar' aici sunt espuși aperi de foame.

Rusia și Japonia.

Din depărtatul răsărit vine știrea despre o ciocnire între Rusia și Japonia, care e pe aci să încurce în răsboiu pe aceste două state.

Pe timpul turburărilor din China, Rusia a ocupat ținutul Mangiuria, sub cuvânt că să facă acolo rănduiala. Acum fiind în China liniște, Rusia ar trebui să-și scoată oastea din Mangiuria, dar' nu o face. Puterile tac la aceasta, dar' Japonia pretinde cu tărie, că Mangiuria să fie părăsită de Ruși. Aceasta poate duce la răsboiu. Rusia are în Mangiuria la 300 mii de soldați.

Știri mărunte.

Ministrul de interne și de răsboiu al Chilei (America-de-mează-zii) au abzis.

China a comandat la fabrica Krupp o mare mulțime de tunuri și alte arme.

Judecătoria militară supremă din Serbia la trei ofițeri, osândiți pentru conjurație contra ucigătorilor regelui Alexandru, le-a ridicat pedeapsa dela 8 la 13 luni, ear' pe doi i-a achitat.

Espoziția pictorului Smigelschi.

Marea sală a edificiului »Gesellschaftshaus« are priveliștea unei biserici, bogat împodobită. Jur împrejur păreții sunt acoperiți cu frumoase tablouri bisericești, ear' în saletele laterale ochiul să delectează în pictura profană: schițe peisagiuri etc. drăgălașe.

Este expoziția de tablouri bisericești și profane a dlui Smigelschi, a talentatului nostru pictor. Expoziția s'a deschis, după cum am vestit, Mercuri în 14 Oct. c. și este de o frumuseță impunătoare.

Ea constă din două părți principale: pictura bizantină, care cuprinde sala cea mare și pictură profană asezată în saletele laterale.

Pictura bizantină, în care e meșter îndeosebi dl Smigelschi, e reprezentată prin 39 de piese, toate prețioase, toate

Casa „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

scoțând la iveală talentul și studiul pictorului. Intre ele remarcăm: planul general pentru pictura și decorațiunea catedralei din Blaj și alte icoane și decorații de ale bisericei; planul măiestos al unui iconostas complet, cum și alte planuri și schițe de iconostase, apoi Isus Christos (3 icoane), icoana Maicei Domnului, diferite studii pentru decorațiuni bisericești, la ferestre, bolte etc.

Intre tablouri se află espus și un covor, ce să folosește la sfintiri de episcopi, reprezentând un vultur pe zidurile unei cetăți.

Covorul a fost țesut de țărane române din Maramureș, pe baza unui carton al dlui Smigelschi; el este proprietatea catedralei din Blaj.

Tablourile de pictură profană, în număr de 71 sunt diferite studii, schițe acuarele etc. toate drăgălașe și lucrate cu îngrijire. Unele din ele sunt de vândut.

Expoziția dlui Smigelschi merită toată atențunea, în deosebi și din punct de vedere bisericesc. De aceea indemnăm de nou inteligența și pe fruntașii dela țeară a o visita. Va fi deschisă până în 23 l. c.

Casa „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

— Ilustrație din »Călindarul Poporului« pe 1904.

O parte a »Călindarului Poporului« pe 1904 se ocupă cu lucruri de ale meseriașilor. Intre altele se face istoricul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, dându-se și ilustrația casei Reuniunii, pe care o reproducem în noul nostru de azi.

Din România.

Manevrele.

Marile manevre regale din Oltenia, la cari a luat parte corpul I. de armată, s'au sfîrșit. Regele Carol a dat un prânz, la care au luat parte oficerii și fruntașii Craiovei. Regele a ținut bun toast, în care a lăudat patriotismul locuitorilor din Oltenia, a cărei capitală a fost Craiova; apoi și-a esprimat mulțumirea față de trupe și a încinat pentru corpul I. de armată și pentru Craioveni și ținuturile învecinate.

Comandanțul de corp și primarul Craiovei au esprimat mulțumită regelui. A doua zi s'a ținut o revistă de trupe, apoi s'au discutat manevrele. După aceasta regele a plecat la Sinaia.

Botezul nouului print.

Vineri, în 16 l. c., s'a făcut la Sinaia botezul nou nascutului copil al moștenitorului de tron. I-s'a dat numele de Nicolae, nume ce-l are nașul, care e Țarul Rusiei. Țarul n'a fost în persoană la botez, ci a fost reprezentat prin un trimis al seu, prin prințul Dolgorucky, agiotant al seu care a venit în România dela Roma.

Botezul l-a sevîrșit înalt Prea S. Sa metropolitul primat, fiind de față d-nii ministroi, corpul diplomatic membrii sf. sinod, d-nii secretari generali ai ministerelor, președinții înaltelor curți de casă și conturi și alți fruntași ai țării.

„In luncă“.

Carmen Sylva, regina poetă a dat la lumină o nouă lucrare a geniului seu poetic. E un volum de novele, ce poartă titlu: »In luncă« și este dedicat lui G. Enescu, artistului favorit al Reginei. Scrierea e împodobită cu mai multe ilustrații colorale, datorite pictorului Grigorescu.

Dela României din America.

Revista Bistriței, publică în noul său delă 26 Sept. c. următoarea scrisoare, dela un Român mers în America, pe care o reproducem, fiind plină de învățături:

»Părinții mei mi-au lăsat ca moștenire o avere de vre-o 12 mii cor. Vite frumoase și pămînt cu îmbelșugare. Nu mi-au lăsat învățătură practică de viață. Pentru aceasta nu-i blasphem. Eu am fost dator să învăț. Dar' dela cine să iau învățătură. Până am fost holtei, nu a fost o Dumineacă ori o sărbătoare lăsată de D-zeu, ca să nu fiu la joc și cărcimă. O făceam aceea, căci aşa-i datina și mai cu deo-

sebi, căci eram singurul fecior a celor mai avuți oameni din sat. Si fiecare joc mă costa 1 florin. D'apoi tăbacul 8 cr. pe zi. Dar' nimenea în satul nostru nu-mi zicea, că doar' asta vieță, acest trai ar fi greșit, căci toți trăiam cam aşa. Mi-au murit părinții și m'am însurat. Am luat pe cea mai avută femeie din sat, — o fată tinără, asemenea crescută după forma și gândurile mele. Răzimați pe averea moștenită și căpătată ca zestre, am trăit zile albe. Nu fost un ospăt, n'a fost petrecere în sat la care să nu participăm. Si n'a lipsit un tērg de sep'ē mână să nu mergem la oraș. Mergând și venind din oraș în toate satele ne opriam la cărcimă. Puteam face căci, eram cei mai avuți și mai de cinstă oameni în sat! Nu ajungeam niciodată trezi acasă. Aceasta să prefață în datină și nu a mai trecut nici o zi fără beutură. În al treilea an contra datinei, am mers la arat numai cu un plug, căci ajunsesem la doi bivoli din 6 boi. În al 5-lea an, trebui să însimbrăz, căci aveam numai două văcuțe. Nu știam pricina acestui mers înapoi. Dar' pentru aceea continuam tot viețea începută. Si ne era rușine să nu mergem la cărcină să pară lumei, că am sărăcit cu desevirșire.

»In anul al 7-lea de căsătorie aveam 5 copii mici, slabii și neputincioși, flămânci, sguliți și sdrențuroși. În casă lipsă și scârbă. Femeia din »calicule« și »păduchișosule« nu mă îngăduia. Din aceasta caușă bătăi și sudâlni, de câteodată mă îngreșoam.

»In al 8-lea an din întreaga avere moștenită rămasem cu trei locuitori și casa părintească ajunse sub licitare.

Aceasta mi-a deschis drumul la America.

D zeu ferească toată suflarea de stare, în care am ajuns. Doresc ca alții să învețe din pătăniile mele, să nu-mi ajungă soartea! Când a bătut ora începutului pribegiei, mi s'a cutremurat întreaga ființă pentru durerea și năcazul, ce-l las după mine și nesiguranța în brațele căreia trebuia să mă arunc.

Doamne! greu este și amar și dureros, că după ce ai prăpădit moștenirea părintească, după ce și ai beut munca și agonisita vieții, să te prăpădești în țeri străine, ajungând la mila necunoscutului, care te așteaptă ca cionanul oaia la mulsoare, storcindu-ți și măduva din oase și apoi după ce și ai istovit puterile să fii aruncat ca coaja de alămiiie.

La despărțirea de soție și copii nu am putut nici vorb, îmi era frigă și așă înima de durere și de jale.

Nu povestesc de multe năcasuri și neajunsuri ale călătoriei. Nici nu însărăstarea desperată în America.

Ajuns în St.-Louis am căpătat în o fabrică de fier lucru și plata de 2 dolari la zi.

»Lucru! Noi acasă nu știm ce e lucrul, munca. A-i e sclavie. De multe ori înaintea focului mașinei cu cleștele cele mari în mână, pătruns și ars până în oase de focul asemenea al iadului,

m'am uitat la viață și mi trecută și lacrămi de dureri și mi-au alinat obrazul ars și sufletul înduioșat. Si mi-s'a sdrobit toată firea când am pricoput, dar numai aci am înțeles, că beutura, vinarsul, m'a adus în gaura iadului.«

»In aceasta fabrică am aflat doi români de pe »Câmpie«.

»Dupa robie de trei luni, toți trei am hotărât să ne petrecem, ca la noi acasă. Am mers în cărcimă fabricei și din odată am cerut un litru de vinars.«

»Cărcimaru, un Svab din Banat, în loc să ne deie vinars, aduse o carte și începând să ne cetească și esplice, că noi fiind lucrători ai fabricii, dacă vom aduce certificat dela șeful fabricii putem căpăta câte o jumătate de litru vinars, mai mult nu, căci nu iartă legea. Pe cine calcă legea, prima-dată îl pedepsesc cu 200 dolari, iar a doua oară i-se ia licență.«

»Membrii familiei fără revers dela capul familiei nu sunt iertați să meargă în cărcimă. Servitorii peste 18 ani căpătă în cărcimă un decilitru de vinars, mai mult nu e iertat.«

»Am stat uimiți și pe toți trei ni-a cuprins o jale adâncă, căci pe toți trei ni-a adus vinarsul aci...«

O dacă ar fi și pe aci astfel.

Veritas.

SCRISORI.

Serbare bisericească.

Din Câmpie, Oct. 1903.

Esperința a convins totdeauna pe fiecare muritor despre adevărul, că bucuriile căsunate prin sărbările lumeaști sunt necetoare, precum însăși lumea, care le aranjează.

Bucuriile lumeaști nu pot șterge lacrămile, ci numai le storc, până ce și isvorul cel măngăitor a aceloraș să uscă. Singur bucuriile religioase, stîrnite prin atingerea inimii de către nevăzuta dreaptă a lui Dumnezeu, sunt reale și țiitoare și șterg lacrămile întristării, fiind născute din suflete invățăiate de focul cel sfânt al credinței.

Astfel au șters sărbările bisericei și religioase dela Adormirea și Naștere prea curatei Vergure Maria ținute în a. c. în Cojocna lacrămile poporului român din loc și jur.

Înflorirea bisericii noastre, luminarea, și fericirea sufletească precum și bunăstarea materială a poporului nostru, — toate acestea în cea mai mare măsură atârnă dela statul preoțesc, talentul acest prețios e depus în mâna preoțimiei.

Esperința, precum și istoria ne învăță, că acele biserici și acele popoare cari au fost și sunt fericite a avea preoți de aceia, cari într'adevăr au chiemare la statul preoțesc, cari cunoscându-și chiemarea lor sfântă, sau devotat pe sine cu totul mărețului oficiu pastoral: au fost totdeauna și sunt azi prea fericite, sunt de model altor comune creștinești și produc fructele,

care D zeu, patria și națiunea le prețind dela dinsele.

Una dintre aceste fericite comune bisericești este și comuna gr.-cat. Cojocna, care are în frunte pe Reverendisimul domn Ioan Hațegan, care lucră din răspunderi spre fericirea și înflorirea poporului seu credincios. Ajută D zeu, ca să și vază poporul seu la culmea fericirii; că dinsul e pus în locul lui Moise, ca să conducă poporul seu român la acelea fântâni salutare, de unde bînd să nu mai înseteze; și dinsului 'i-a concrezut D zeu, că din muntele Sinai, care este biserică, cu voce blândă să descopere voia lui D zeu.

Incă în 20 Sept. c., cu rarul seu zel sa apucat de aranjarea celor de lipsă și în 21 a ținut de nou sărbarea la noua biserică gr.-cat., care au de curs în modul cel mai frumos.

Popor din loc și jur, precum și din mari depărtări a luat parte la 7-800. A fost măreață și însuflare procesiunea din Juriul-de-Câmpie în frunte cu preotul și v. protopopul Dionisiu Morar și înv. G. Tătar. Preoți celebranți au fost d-nii: Ioan Petean din Corpade și Mihail Hodernău, din Pata. La sfârșitul liturgiei corul au fost compus din d-nii invitațiori: Ioan Orosfăian, din Rediu, Todor Runc, Corpade, G. Tătar din Iuriu, G. Roman, din Aruncuta și tinerimea din Cojocna-Corpadea. Icoana Sf. Marie e făcută de vestitul pictor italian Melca în stil oriental și e foarte frumoasă.

La icoană pe lângă alte împodobiiri să află și un cui, care este atins de cuiul Dului Isus Christos cu care a fost restignit, — precum să poate vedea din documentul latin ce urmează:

»Universis et singulis presentes litteras inspecturis fidem facimus atque attestamur, hunc Clavum ferreum serica vitta rubri coloris parvo nostro sigillo munita colligatum, admotum fuisse sacrum Clavo qui apud Nos Cistercienses adseratur in Sacello interiori sacrarum Reliquiarum Basilicae urbanae S. Crucis ab Hierusalem, quique unus illis est, quibus D. N. I. C. Crucis affixus fuit; eumdemque adeo affabre elaboratum esse, ut simillimus videatur.

Dat Romae in nostro Monasterio S. Crucis Hierosolymitanae.

Die 20 Mens Iulii Ano 1900.

D. Divardus Fioruci

Abbas.

Pe românește: »Tuturor celor ce vor ceti aceste litere, le notificăm, adevărим, că acest cui de fer sigilat cu sigilul nostru, au fost atins de cuiul adverat a Domnului Isus Christos cu care au fost restignit și să păstrează între relicviile sfinte ale bisericei noastre dela sf. Cruce din Ierusalim și e făcut într-o toate asemenea cu cel original.«

Acest cui cu documentul de sus l-a câștigat măiestrul întreprinzător dl Ioan Șandor proprietar în Ciaci-Gârbău și l-a donat bisericei noastre gr.-cat. Pe aceasta cale încă i-se aduc multă mitele din partea poporului.

Noiță.

PARTEA ECONOMICĂ.

Bivolițele.

Cine a avut prilej de a umbla cătușii de căt pe la sate; cine a avut apoi prilej de-a cerceta în timpul din urmă și tărurile de țeară: s'a putut convinge căt de tare s'au înmulțit mai peste tot locul bivolițele. Cu deosebire poporul mai sărac, iubește și prețuiește mult pe acestea animale de casă.

Bivolițele se trag din Asia, unde până astăzi se mai află în stare sălbatică. În Europa ele au fost aduse prin veacul al șeselea. Lor le place mai cu seamă păsunatul de prin locurile băltoase, dar și în păsunaturile mai uscate pot se prospereze. Păsunaturile mai băltoase le iubesc numai pentru aceea, că se mai pot și scălda după plac, pe timpul căldurilor mai mari de vară, ci și pentru aceea, că le place să se tăvălească în noroiu, care apoi lipindu-se de pielea lor, de o parte împedecă pătrunderea razelor soarelui la aceea, de altă parte noroiul acela mai înăbușește și omoară și insectele acelea cari se încuibează pe trupul lor.

De cele mai multe ori bivolițele, după ce se scaldă, sau zac un timp oare-care în noroiu, se scoală și pasc mai departe. Dar economul sau păstorii nu trebuie să le sufere prea mult ca să zacă în noroiu, de oare-ce să a constat, că chiar bivolițele, cari zac peste vară mai mult în noroiu, sunt mai espuse gâlcilor sau ciumei, care boala uneori apoi le și zecimează fără cruce.

S'a constatat adeca, că pe când vitele cele albe primăvara și toamna când păsunatul e acoperit cu brumă groasă, nu prea pasc, ci trec cu capul în sus peste acele, pe atunci bivolițele nu aleg de loc, ci se indoapă lacom și cu iarba de aceea înghețată. Indoparea aceasta aduce apoi cu sine că fac anumite gâlcii în gâtul, de cari apoi cele mai multe să și prăpădesc.

Înțotriva acestei boale să a constat, ca un bun mijloc de tămaduire rădăcinile de spânz, cari se trag cu

ajutorul unui ac cu ată în partea din jos a grumazului. Rădăcinile trase se lasă acolo timp de șase ore, ca să poată produce umflatură și ca săngele să se tragă din gâtul, în locul acela unde s'a tras spânzul.

Rădăcinile numite trebuie să fie sănătoase, apoi de 6 cm. de lungi. Un capet al acelora trebuie să fie legat bine cu ată, ca după șese ore să se poată trage de sub piele, de oare ce lăsându-se acolo prea mult, produce o umflatură prea mare, în urma căreia apoi cade carnea după ce se putrezeste cu piele cu tot.

S'a constatat mai departe, că chiar și scalda bivolițelor în apă curată poate să producă nu numai gâlcile, ci chiar și aprinderea de plumâni, cu deosebire când sunt prea înădușite. De aceea se recomandă, ca într-o astfel de stare să nu se lase nici odată, ca să se scalde ci numai după ce a trecut un interval de timp de o oră.

Dacă cumva totuși s'ar întembla, că să se înădușească bivolițele, atunci le întăpăm în spinare în mai multe locuri, ca să iasă sânge, apoi le frecăm bine și le preumblăm, ear' dacă cumva s'ar întembla ca să rețească, atunci numai le frecăm bine peste tot trupul cu somâge de paie și le îmboldorim cu niște vestimente de lână mai călduroase, ca să producă căldura de lipsă în trupul amortit.

Economii nostri mai seraci și pentru aceea iubesc bivolițele, ba pe unele locuri și pe bivoliții de jug, pentru că nu sunt așa alegători nici cu privire la nutreț, apoi sunt și mai tari ca vitele cele albe, mai departe sunt și mai răbdurii și dacă economul tractează bland cu ele, poate săvârși tot același lucru, ca și cu cele albe. Vitele acestea peste vară de cele mai multe ori, pasc și pe astfel de locuri, pe unde cele albe nici nu pun gura în pămînt.

Laptele bivolițelor e mai gras și mai nutritiv, ca al ori cărui alt animal de casă. Căldura de peste vară nu are nici o înriurință asupra lor, pe când la vacile cele albe, de căldura prea mare, laptele se cam subție și invinește.

Economii aceia, cari în economiile lor căte două bivolițe, pe lângă

aceea, că și pot lucra tot lucrul de câmp, dacă se mai întemplă ca să fie și sătate amândouă și totodată bune și de lapte, apoi acela atâtă lapte poate mulțe dela ele, încât își poate indestulă o casă de 8—10 membrii, nu numai cu lapte de lipsă, dar mai poate alege și unt foarte mult, apoi mai poate face și brânză, așa că unul cu 20—30 de oio poate numai să-l pismuească, de oare ce nu are atâtă de dulce în casă peste anul întreg, ca cel cu două bivolițe sătate.

De oare ce bivolițele au părul foarte rar, ele sunt tare și simțitoare la frig. De aceea trebuie întinute peste iarnă în grăduri bune și călduroase. Pe timpul gerurilor prea mari nu e bine a le scoate din grăjd și a le lăsa timp, prea indelungat pe afară, sau a le prinde la jug și a merge cale mai îndepărtată cu ele, de oare ce în asemenea casuri le pot degera țigile.

Se întemplă uneori, că laptele de bivolițe are un miros și un gust nu tocmai plăcut. Aceasta provine de acolo, că înainte de muls nu se prea spălă ugerul destul de bine. Pentru delăturarea acestei scăderi, se recomandă spălatul ugerului înainte de muls, vara cu apă rece, ear' iarna cu apă ceva mai călduță.

La bivolițe bune de lapte ugerul și țigile sunt și mai bine desvoltate, ear' la cele mai rele de dapte, acelea sunt mai puțin desvoltate. De altcum e pe deplin constatat, că bivolițele peste tot nu au ugere așa mari, ca vacile cele albe, dar pentru aceea totuși dau lapte destul, ba unele dau mai mult chiar și decât cele albe.

Bivolițele sunt mai pricepătoare, decât vitele cele albe. De aceea ele apoi și ascultă mai bine și la jug și nu le trebuie atâtă bătaie, după cum îndatinează a întrebuița unii economi fată de ele, fiind că au un mers mai greo și mai domol. După economul, pe care-l cunosc, de multe ori merg și fără biciu. Cu bătaile prea dese, se fac numai spărioase și înderețnice.

Cu deosebire la muls, trebuie să tractăm bland cu bivolițele, căci la din contră nu ne lasă laptele, ba uneori când sunt tare mănoase, nu-l lasă

Bădița la vorbe lin,
Dragu-mi ceriul cu ceață,
Să bădița cu mustață,

Měi bădițo pentru tine
Mult lucru de al meu rěmâne,
Uitându-mě in calea ta
Mult lucru-mi rěmâne a.a.

Sti mādro cum te-ai jurat,
Când dela tine am plecat
Când m'am dus la cătanie
Cum mi-te-ai jurat tu mie,

Că pānă ce voru veni
Tu pe altu nu-i iubi,
Dar' vezi mādr'o c'au mințit
Că cu altii te-ai iubit

Pe mine m'ai nebunit
Foaie verde lemn demnesc

Mult mai stau și mě gāndesc
De dor cum să mai trăiesc,
Că de gānduri mě topesc.

Maica mě cunoaște bine
Că mi dor de oare-cine,

Mult mě 'ntreabă māciuță

De ce stau pe gānd așa,
Nici nu lucri, nici nu mānci
Tu numai de dor te strici
Decăt să te věd așa
Mai bine te-ăs ingropa.

Maică, māculița mea
De cumva mi ingropa
Ingropă-mě in dumbravă
Să vie cui - m fost dragă.

Ingropă-né lāngă un fag
Să vie cin'mi-o fost drag.
Frunză verde lemn uscat

Astă-noapte am visat
Că badea m'a sārutat,
M'am trezit și-am pipăit

Si nimica n'am găsit,
M'am sculat și l'am căutat
Dar' nimica n'am aflat.

Numai dorul badiului
Scris pe dunga patului,
Numai dorul bădiții
Săris perfață perini.

nici chiar la viței. Dacă voim ca bivalițele să ne dea lapte și fără de vițel, atunci trebuie să le învățăm, încă de când fată pentru prima-dată, ca mai întâi să le mulgem noi, apoi să sloboadăm vițelul la supt. În modul acesta se dedau apoi de lasă laptele și fără de vițel.

De pe unele locuri se aud plângeri dela economiei noastre, că partea cea mai mare a bivalițelor fată mai cu seamă boi. După mai multe cercetări și ispitori s'a putut constata, că de regulă acelea bivalițe fată boi, cari se gonesc cul tăurenci tineri între 2—4 ani, pe când acelea, cari se gonesc cu tauri mai bătrâni, de regulă fată vițele.

Imprejurarea aceasta, că la cele mai multe sate se află mai cu seamă tauri tineri, cari după cum am văzut, apoi dau naștere tot cam la viței de partea bărbătească, vine de acolo, că unii din taurii mai bătrâni de regulă se învață cu nărvă de impung, din care cauza trebuie băliți sau vânduți și înlocuiți cu de cei tineri.

Ca să nu să mai poată întâmpla aceasta, pe unele locuri primăriile comunale, au venit la aceea idee nimerită, ca să conceadă îngrijitorilor de tauri, că să îl învețe și prindă și la jug. În modul acesta nu numai că devin mai bănzis, dar' nici chiar nărvul de-a impunge nu-l mai capătă. Astfel, că se pot întrebui apoi mai mulți ani la gonit.

Ioan Georgescu.

Espoziția economică în Bistrița.

Despre expoziția economică din Bistrița, aranjată de secția din Bistrița a »Reuniunii sășești economice din Ardeal« și deschisă în 1 Oct. c. »Revista Bistriței« scrie următoarele:

In 1 Oct. c. a fost deschiderea solemnă a expoziției economice, aranjată din prilejul adunării generale de ăstimp a »Reuniunii sășești economice din Ardeal«. Expoziția e aranjată de secțiunea din loc a acestei reuniuni.

Deschiderea solemnă a fost fixată pe orele 9 dimineață în sala cea mare dela »Gewerbeverein«. Ceva după orele 9 un distins public a luat loc în sala de deschidere. Reprezentate au fost autoritățile locale, armata, tribunalul, direcția silvanală și finanțiară.

Președintele secțiunii locale dl Wohl, un distins preot săs, a ținut discursul de deschidere, în care a arătat mariile progrese ce le-a realizat reuniunea economică săsească. Din discurs ne-am însemnat următoarele:

La inceput salută publicul present la această deschidere solemnă și constată, că puterea de muncă distinge pe poporul săsesc, așezat pe aceste plaiuri, prin munca neobosită poporul săsesc din o țeară acoperită de păduri și de mociile a făcut o țeară de cultură.

Părinții nostri venind aici s-au ocupat cu agricultura și cu prăsirea vitelor. Această ocupație a adus atât de mult, că țărani nu numai s-au susținut din venitul acestora, ci au susținut și școala și biserică. De când Ardealul, în urma mijloacelor moderne de civilizație, a ajuns în circulația unei mari, cultura cerealelor nu mai

este ajuns în felul cum s'a făcut. De aici însă nu urmează, că trebuie să se părăsească această cultură, ci trebuie susținută și mai departe, introducându-se în practicarea ei pe lângă lucru mânăilor și lucru mașinelor.

Pe terenul economic trebuie deschise noi școli de venit și noi școli de muncă.

Pentru a ilustra progresul, ce s'a făcut în urma lucrării săvîrșite de reuniune, amintesc, că în anii șezizeci, când s'a început lucrarea reuniunii noastre, pe țările satelor noastre am găsit numai pomi sălbatici. Prin muncă am ajuns, de azi stradele satelor sunt împodobite cu soiuri nobile. Pentru a da un avânt culturii pomilor, pe sate am înființat și susținut școale de pomărit, din care s-au acoperit necesitățile țărănilor noștri. Cu față pot să spun, că în ultimii trei ani s-au plantat în satele noastre mai mulți pomi nobili, decât într-o sută de ani mai înainte. Grădinarul deștept și-a pus de țintă, ca Ardealul să-l prefacă într-o frumoasă grădină de pomi.

Dintre problemele, ce trebuie să resolva în viitor reuniunea noastră, amintesc următoarele: Producția în masă trebuie să fie pusă pe o bază solidă. Avem soiuri bune de mere, avem soiuri de mere de iarnă, dar trebuie să alegem soiurile capabile pentru comerț, cari să plătesc bine și să conservă. Viile noastre în cea mai mare parte sunt pustiute. Cultura viilor trebuie să punem pe basă nouă. Nișău pus la dispoziție cele mai nobile soiuri. Avem în mijlocul nostru un bărbat foarte competent pe acest teren, care ne ajută cu sfatul, ca să dăm înainte.

Cu prăsirea vitelor încă am progresat. Duminecă veți avea ocazia să vedeați frumoase vite de soiuri săsești și de rasa »Pinzgau«. Întrebarea, ce nu se impune, e, că ce soiu să susținem, soiul săsesc sau »Pinzgau«? Asupra progresului, ce l-am făcut cu prăsirea vitelor, veți convinge Duminecă, făcând comparație între exemplarele, care s-au premiat înainte cu 10 ani, și între cele ce le avem acum.

Într-o problemă de realizat avem cu prăsirea galăților. În reuniunea noastră se înființează spre acest scop o nouă secțiune, care credem, că va atrage atenția cercurilor celor mai largi asupra acestui însemnat ram de cultură.

Pronunțând elogioase cuvinte la adresa M. Sale între întreite »să trăiască« declară expoziția de deschisă și invită oaspeții să privească lucrurile expuse.

O mare parte a publicului a vizitat apoi expoziția de poame, care este plasată în sala cea mică de la »Gewerbeverein« și pe toate galeriile sălei celei mari. O expoziție mai mare de poame se zice, că nici nu s-a aranjat până acum în Ungaria. Un singur exponent român am găsit, pe dl Ioan Chirca din Seliște, care a fost de față și la deschidere. Dacă ca specialist a spus, că a vizitat toate expozițiile de acest soi, ce s-au aranjat la Segedin, Pesta, Pojun și Viena în timpul din urmă și că nici una nu a fost așa de succesoare ca aceasta.

Expoziția de vite, în care au fost expuse vite de soi veritabil »Pinzgau« și încrucișările acestei rase, vite albe de rasa săsescă și galățele (găini, rațe, giște, porumbi), s'a deschis Duminecă 4 Oct. dimineață la 9.

Pentru meseriași.

— **Concurs pentru stipendii din fundația »Andronic«** — Consistorul gr.-or. din Sibiu publică următorul concurs:

In scopul conferirei stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe anul 1904 din fundația »Andronic«:

I. Pentru învățăței de orice meserie.

II. Pentru sodalii deveniți de atari în decursul anului 1903.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dezeritatea pentru de a putea deveni măestri, prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condiții:

Toți petenții la ajutoare și stipendii au să producă în general:

1. Carte de botez,

2. Atestat dela comună despre averea proprietății a părinților,

3. Atestat familiar dela parochul locului său despre familia părinților concurentului său, fiind el căsătorit, despre familia sa având a se indica în acest atestat: căi princi minori sunt în familie, căi cercetează școală și căi mai sunt la meserie.

Concurenți pot fi numai Români ortodoxi născuți în archidiocesa Transilvaniei.

In special au să dovedească:

I. Învățăței.

a) că au înălțat anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școală poporala ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contract cu măestru și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat);

d) adeverință dela măestru despre sporul ce-l arată în meserie, despre diligență și purtarea morală.

Contractul trebuie acuza la cerere în original sau în copie autenticată.

II. Sodalii.

a) că au terminat anii de învățățel în anul 1903, ceea-ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XVII din 1884 § 67);

b) că au purtare bună și fac spor multămitor, ceea-ce vor dovedi ori cu cartea de lucru ori cu adeverință dela măestru;

c) cei ce vor dovedi că sunt membri ai unei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferați.

III. Sodalii, cari sunt în condiții de a deveni măestri.

a) să aibă certificatul de măestru;

b) să fie lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfă, ceea-ce vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverință dela măestri, la cari au lucrat;

c) în cerere să se arate anume locul unde voește să se așeze ca măestru, ce fel de mijloace mai au pentru de a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parochial, că cercetează biserică noastră și e creștin bun și moral.

De la toți concurenți se cere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresate Consistorului archiepiscopal gr.

oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult împăna la 31 Decembrie 1903 și vechiul.

Acei concurenți cu studii gimnasiale și reale, cari se vor aplica ca învățători la sculptura în lemn, bărdășit și la zidărit sau vor fi aplicati de către cei din urmă vor să se perfectioneze în meseria lor în ateliere mai mari în cari să poată câștiga praxă recerută, vor fi considerați cu ajutorare mai marișoare.

Cerile neinstruite în regulă și cele întrate după termin nu se vor luce în considerare.

Cea dintâi rîndunică.

→ Călindarul Poporului pe 1904. →

Când drăgălașa primăvară se iveste pe plaiurile noastre și soarele își trimite razele sale căldure pe pămînt, ne înveselește mult, sosirea la noi a pasărilor călătoare. Ce bucurie avem fiecare din noi, când zărim cea dintâi rîndunică, vestitoarea primăverei...

Toamna încă își are rîndunelele sale, cari vestesc apropierea unui an nou: sunt călindarele, ce se ivesc înainte de Anul-Nou, toamna, înspre iarnă.

Cea dintâi rîndunică a toamnei s'a ivit între noi. Cel dintâi călindar, „*Călindarul Poporului*“ pe anul visect 1904 a ieșit de sub tipar și se află de vînzare.

Vestim aceasta cu bucurie nu numai pentru că „Călindarul Poporului“ e cel dintâi călindar, ci și din cauza, că e cel mai bun, mai folositor și mai ieftin călindar la noi, plăsmuit anume pentru trebuințele meseriașilor și plugarilor nostri și peste tot a oamenilor dela țeară.

In cele următoare vom face cunoscut cuprinsul bogat și variat al acestui călindar.

→ Călindarul Poporului pe 1904 începe, ca de obicei cu știri calendaristice: zile critice, întunecimi, regentul anului etc., apoi urmează lunile, cu sfaturi și termene, atât de prețioase și folositoare. Vin apoi alte lucruri trebuincioase: posta și telegraful, timbrele, așezările noastre culturale și de binefacere, în cari stă puterea noastră ca popor etc.

Toate aceste se estind pe 36 de pag. ear cu pag 37 începe partea literară a călindarului, cu cuprins bogat și cu ilustrații foarte frumoase.

Partea literară începe cu articolul „Fii mândru, Român“ de dl Silvestru Moldovan, în care se arată insușirile și calitățile pentru cari Românul poate și trebuie să fie mândru. Articolul e încadrat de 2 ilustrații de frumoase porturi românești.

Uimează o baladă (Anița Popii) de inv. Paul Pușcaș, o glumă și apoi frumoasa poveste „Floarea Soarelui“, în care se povestesc obârșia acestei flori, care se îndreaptă tot după razele soarelui.

După frumoasa poesie idilică. După lemnec de Alexandru Vasilie și biografia prof. din Brașov Andrei Bârsanu (cu poesia „Maiestri și plugari“), urmează alegoria poporala „An împărat și fetele lui“ de Silvestru Moldovan. În această lungă alegorie se povestesc ivirea pe pămînt a celor patru anotimpuri (primăvara, vară etc.) cari sunt fetele anului, închipuit ca un împărat.

După toate aceste urmează bucată, cari interesează mai de aproape pe meseriașii nostri: istoricul Reuniunei sodalilor români din Sibiu, biografia presidentului Reuniunei, a lui Victor Tordășianu și două po-

vestiri de toată frumșetea, traduse de dl I. Apolzan, tipograf și secretarul Reuniunei sodalilor români din Sibiu. În aceasta parte sunt cărăsi și două ilustrații.

Vine acum o baladă (Jeana și Ghita) de Emil V. Degan, apoi o pagină de aducere amintă, închinată răposatului mare fruntaș al nostru, Dr. I. Rațiu (cu portret).

Bucata ce urmează acum este o frumoasă legendă de V. A. Urechia, intitulată: „Vodă vrea, dar Hâncu bale“ în care se povestesc o răscocă de țărani din Moldova, împotriva lui Duca-Vodă. Răvașul nostru începe pe pag. 105 și continuă până la 124. În el, ca și în alți ani, se povestesc și însără toate întemplierile mai însemnate de preste an, dela noi și din străinătate. Răvașul e împodobit asemenea cu mai multe ilustrații.

Tot în partea literară se află publicat un articol economic de însemnatate: „Săpatul holdelor“ de I. Georgescu, inv. apoi urmează Poesii populare, Sfaturi economice, glume etc. Partea literară se încheie cu o glumă ilustrată („Care-i măgarul?“).

După partea literară vine consemnarea tîrgurilor, atât dela noi, cât și din Bucovina și România, apoi înseratele, mai multe ca în anii premergători, estinzându-se pe 5 coale.

Din acest cuprins, schițat pe scurt, se vede, că „Călindarul Poporului“ pe 1904, „cea dintâi rîndunică“ în toamna aceasta, are material foarte bogat, variat și folositor. În el ori cine află tot ce-i trebuie. Și cu toate aceste e foarte ieftin: 40 bani și porto 6 bani, în total 46 bani (23 cr.).

Atragem de cu vreme luarea amintă a poporului nostru asupra acestui vrednic și frumos călindar.

Premiații

espozitiei de vîte de prăsilă a 13-a, aranjată de Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu la 21 Septembrie 1903 în comună Racovița.

Grupa I. Tauri.

Comuna politică Racovița 10 cor.

Grupa II. Taurenci.

Toma Doican, paroch, Sebeșul-inf. 8 cor.; Nicolae Săbădus, econom, Racovița 5 cor. Ioan Roman, propr. Sebeșul-inf. 4 cor.

Grupa III. Vacă.

Irimie Roman, inv. pens. Tălmăcel 8 cor.; Ioan Doican, propr. Sebeșul-inf. 6 cor.; Alexandru Sălăgean, econom, Racovița 6 cor.; Vasile Bobangă, econom, Racovița 5 cor.; Ioan Duhora, paroch, Boiuț 5 cor.; Ioan Micu, propr., Sebeșul-inf. 5 cor.; Ana Gabor Racovița 3 cor.; Zenovie Orza, econom, Avrig 3 cor.; Toma Munduc, econom, Sebeșul-sup. 3 cor.; Ioan Iosif Fogoros, econom, Racovița 3 cor.; Nicolae G. Bobanga, econom, Racovița 3 cor.; Ioan Trif, propr., Racovița 3 cor.; Maria Măierean, Racovița 3 cor.

Grupa IV. Juncice.

Valeriu Floria, paroch, Racovița 6 cor.; Nicolae E. Ursu, inv., Brad 4 cor.; Ioan I. Răduț, econom, Avrig 4 cor.; Nicolae Manoilă Murărescu, Racovița 3 cor.; Ioan T. Vasiliu, econom, Racovița 3 cor.; Toma Nedelcu, propr., Tălmăcel 3 cor.; Teodor Hohiș, inv. pens., Brad 3 cor.; Iosif G. Crișan, econom, Racovița 3 cor.; Ioan I. Bobangă, econom, Racovița 2 cor.; Maria Timariu, Racovița 2 cor.; Avram Fogoros, Racovița 2 cor.; Ludovica Retivoiu 2 cor.; Vasile Cermonia, Avrig 2 cor.; Ioan Gligor, Racovița 2 cor.; Florica Păcurariu, Racovița 2 cor.; Nic. (Iosif) Murărescu, 2 cor.; Alexandru Mu-

rărescu, Racovița 2 cor.; Ioan Cărbunea, Racovița 2 cor.; Maria N. Sărba, Racovița 2 cor.; Simion Maxim, Racovița 2 cor.; George Russu, econom, Tălmăcel 2 cor.

Grupa V. Vită.

Ioan Micu jun. econom, Sebeșul-inf. 15 cor.; Toma Nicula, econom, Sebeșul sup. 4 cor.; Ioan Comănean, econom, Racovița 3 cor.; Sofia Păcurariu, Racovița 2 cor.; Maria Meteu, Racovița 2 cor.; Nicolae Aleman, econ. Racovița 2 cor.; George Rusu, econom, Racovița 2 cor.; Ioan Florea, econom, Sebeșul-sup. 2 cor.; Nic. Limbăsan, Racovița 2 cor. De necru Meres, econom, Racovița 2 cor.

Grupa VI. Oi, berbeci, noatini, noatine.

George Vasile, econom, Brad, 4 cor.; Const. Durdun, ec., Brad 4 cor.; Dumitru Săcărea, inv. pens., Sebeșul-sup. 4 cor.; David Ivan, ec., Racovița 3 cor.; Const. Comănean, Racovița 3 cor.; Ioan Coțofană, Avrig 2 cor.; Ioan Achim Suciu, ec., Racovița, 2 cor.; Demian Gligor, ec., Avrig 2 cor.; Nicolae Fogoros, ec., Racovița 2 cor.; Ioan Totan, ec., Sebeșul-sup. 2 cor.; Andrei Mărginean, ec., Racovița 2 cor.; Toader Coțofană, ec., Avrig 2 cor.; Ioan A. Suciu, ec., Racovița, 2 cor.; Petru Ciorogariu, ec., Sebeșul-sup. 2 cor. Suma totală 200 cor.

Pentru conformitate
Sibiu, 12 Oct. n. 1903.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Vorbe înțelepte.

Pilde, culese și prelucrate de Silvestru Moldovan.

— Una la săptămână. —

Omul cu desagi.

Mergeau odată pe un drum doi oameni, cari având aceeași cale se legaseră tovarăși de drum. Unul din ei avea pe umere o păreche de desagi; acesta cătă vreme le ținu căles, nu vorbi altceva tovarășului seu decât despre scăderile și greșelile altor oameni bătându și joc de ei și batjocorindu-i, ear despre scăderile sale nici pe de parte nu făcea pomenire.

Dela o vreme tovarășul seu li zise:

• Se vede, prietene, că tu ai umplut parte de dinațea desagilor tăi cu scăderile altora, de le ai mereu în vedere ear ale tale le-ai băgat în partea cea dindărăpt, ca să nu le vezi și să nu vorbești despre ele. Crede-mă, prietene, că mai mult folos ai avea dacă ai avea înaintea ochilor mai antâi scăderile tale apoi ale altora.

Omul acesta adevără a grăbit; fiștecare trebuie mai antâi să și cunoască scăderile sale și să se silească a le înțuțina și stirpi, și numai după aceea să caute după ale altora. Să nu îi se înplinească vorba ceea; »vede țandura în ochii altuia, ear băneră într'ai sei bă-

Stiri economice, comerț, jurid., industrie.

Roadă de hemeiu în Rusia face anul acesta cam 340,000 puzi. Răceala de astă-vară a împediat mult desvoltarea hemeiului. Mari pagube au făcut și esundările. Cea mai bună roadă a fost în Wolhinia.

In Slovacime, după cum se scrie din Lipto-Sz.-Miklos, roadă a fost slabă în bucătă crumpenele, cari pentru Slovaci sunt numărul de frunți, în urma ploilor și vîrstărilor de apă, au dat roadă slabă și în unele locuri au putrezit. Locuitorii săraci vor ajunge în mare lipsă la iarnă.

Tergul din Seliște. La tergul Seliștei ținut în 4, 5, 7 Octombrie a. c. a fost următoarea circulație de vite: Au fost minate la terg vite cornute 4000, cai 370, oi 2000, rimători 400. S-au vândut vite cornute 1634, cai 143, oi 1072, rimători 195. Vitele s-au căutat și s-au plătit cu prețuri bune.

„Furnica” institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș, a convocat pe 28 Octombrie a. c. o adunare generală extraordinară, al cărei obiect va fi completarea statutelor cu un nou § referitor la sistemicarea unui post de director executiv și modificarea §§ 46 și 78 din statut. Doritorii de a participa la adunarea generală au să depună acțiunile eventuale dovezile de plenipotență, cel mult până la 27 Octombrie a. c. la cassa societății ori la Albina din Sibiu.

Canale. Holek, un scriitor în ale economiei, a scos de curând o carte cu titlul: „Canale navigabile ale lumii”. Din ea se vede, că statele culte din Europa și America au foarte multe canale sau căi de apă. Aici au recunoscut de mult folosul acestor căi și să nisuiesc a le dezvolta tot mai mult. Mai îndărăpt stă în privința aceasta, pe lângă statele din răsăritul Europei, Ungaria.

Sămănăturile. Despre starea sămănăturilor sunt următoarele înștiințări, trimise ministrului de agricultură până în 30 Sept. c.

Preste tot în jumătatea a doua a lui Septembrie vremea a fost uscată și caldă, dar uneori noaptele erau răci. Fiind vreme bună, roadă de pe câmp s-a putut aduna bine, dar aratul de toamnă să face cu greu din pricina secetei. Din mai multe părți se vede că s-au sporit soareci.

Din bucatele de toamnă săcăra să sămănă în parte mare și în unele locuri și răsarit.

Cucuruzul s-a copt bine și s-a cules. Roada nu corespunde în toate locurile astăzi și răsarit.

Crumpenele asemenea s-au scos, chiar și sojurile mai tomnice, ele au dat roadă mijlocie, pe alocurea și mai slabă.

Legumele în parte mare sau adunat; varza în urma secetei e slabă și va fi scumpă.

Pe livezi s-a cosit otava, fiind indestulitoare; asemenea indestulitoare a fost și coșitura din urmă a luțernei.

Roada viilor în urma secetei a scăzut dar cu atât e mai bună în calitate. Culesul s'a inceput.

Din poame prune au fost multe, merele și periele au dat roadă de mijloc și nu sunt putine.

Espozitia de poame și de bucate, aranjată în Daj de Reuniunea agricolă comitatensă din Solnoc-Dobâca, s-a deschis în 4 Oct. c. și a ținut până în 7 l. c. Ea a avut succes foarte bun; au fost 120 de esponenți.

Espozitia de poame s'a deschis zilele aceste în Kezdi-Oșorhei. Poamele sunt de vândut. Anumite sunt înștiințate spre vînzare vre-o 1000 de hectolitre de mere, mere și prune și 40 hectolitre de rachiu de prune.

Venitul trenurilor. Direcțunea căilor ferate ung. a dat în 30 Sept. c. cassei centrale a statului 2 milioane coroane ca venit curat. Anul acesta până acum căile ferate au avut venit de $27\frac{1}{2}$ milioane cor.

Boala de gură și de unguri la vite este în măsură mare în Cluj și în prejurmire, asemenea și în Turda. Ambele orașe sunt puse, în carantină, nefiind iertat nici a ei, nici a intra vite. Tergurile au fost opriți. Locuitorii din părțile aceste sunt foarte năcăjiți, neputând să facă bani pe vitele ce pot fi vândute. Sărăcia să tot lătește.

FELURIMI.

Sistemul planetar. Cum știm, în jurul soarelui să învîrte mai multe stele, numite planete, care formează sistemul planetar al soarelui. Vremea, în care planetele fac ocolul în jurul soarelui, formează anul fiecarei planete. Cu cât o planetă e mai aproape de soare, cu atât face mai iute calea.

Eată timpul, în care planetele fac ocolul soarelui, în ordinea departării lor dela acesta:

Mercur să învîrte în jurul soarelui în 85 zile și 23 ore; anul pe Mercur este deci de 87 zile și 23 ore.

Venus face ocolul în 224 zile și 17 ore.

Pămîntul în 365 zile și 6 ore.

Marte în 1 an, 321 zile și 17 ore.

Intră marte și Iupiter sunt planete mici, din cari până acum sunt cunoscute la 500. Timpul învîrtirii lor este între și 9 ani.

Iupiter să învîrte în jurul soarelui în 11 ani, 314 zile și 20 ore.

Saturn în 29 ani, 166 zile și 23 ore.

Uran în 84 ani, 5 zile și 20 ore.

Neptun, care e mai departe de soare, își face calea în jurul acestuia în 164 ani și 285 zile.

Soarele să învîrte în jurul osiei sale în 25 zile, 5 ore și 38 minute.

Luna face ocolul în jurul pămîntului în 2 zile, 8 ore.

Vindecarea catarului. Un doctor englez, Williams, a aflat de mult, la 1841, un curios mod de vindecare a catarului sau a troacnei. E vorba, că troacna trebuie uscată. Așa a făcut Williams. Când a avut catar, n'a beut în 24 de ceasuri nici o fluiditate și aşa catarul nu numai că nu s'a marit dar a incetat de tot. Williams după ce a probat acesta la sine, a aplicat-o cu îsbândă și la pacienții sei, cari 1—2 zile trebuiau să trăiască cu mâncări și poame uscate.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Aflându-se și din comună Cornățel unii creștini în America, subsemnatul le-am scris în mai multe rânduri, îndemnându-i să colecteze și să contribuie cu căte ceva la înfrumusețarea bisericei din Cornățel. Acum nu e altu în plăcută poziție să da publicitate colectă făcută de Petru P. Macris și Ioan P. Macris din Cornățel, care e următoarea:

Ioan P. Macris, Petru P. Macris, Pavel N. Dobrota, Vékony M. klos, căte 5 dolari; Pavel Micu, Petru P. Micu, căte 2 dolari, 50 centi; Nicolae Rociu și Petru Pintea, căte 1 dol., Ana N. Popa, 40 centi; toți din Cornățel.

George G. Vas, George N. Dobrin, Gerasim Dobrin, Petru Dobrin, Vasile Nistor Cucu, Gedeon Dobrin, căte 1 dol.; George A. Vas, Octavian N. Dobrin, Nicolae Vas, Mateiu Dobrin, Vasile Pop Vas, George I. Vas, Gedeon G. Gramă Petru Ţerb, Vasile S. Vas, căte 50 centi. Petru Bogdan George Dobrin, Maria Vas, Ana Rațiu, Vasile Boieriu, Paraschiva Rațiu, Lazar Bârsan, Mateiu Boieriu, Manoilă Ţerb, Vasile Serafin Dobrin, Vasile P. Ţerb, căte 25 centi; Vasile Măgușean și George M. Vas, căte 15 centi; toți din Arpașul de-jos.

Zacharie Hundorcean 1 dol. Teodor Mitrea 50 centi; Dimitrie Prozan și George Neagu, căte 25 centi; toți din Heturi.

Toma Aldea 1 dol.; Nicolae Coman, Toma Coman și Iosif Giurca din Rosia săsească căte 50 centi.

Ioan Mircea 1 dol.; Nicolae și Maria Bociu 50 centi; Ioan Maier 25 centi; totii din Nucet.

Simion Stănuțel 1 dol.; din Săsăuș.

George Gligor 50 centi; Ioan Bean și Ilarie Clostorcean, căte 25 centi; din Feleag.

Nicolae Crăciun 25 centi; din Sulumberg.

Petru Virchea, 1 dol.; din Găinariu.

Petru Comșa 1 dol.; Dănilă Roșovet 50 centi;

Petru Iaru 25 centi; toți din Fofeldea.

Nicolae Vulcan și Chirion Vulcan, căte 25 centi; din Zlagna, Ioan Plesca, 40 centi;

Ioan Aron 50 centi; ambii din Vecerd.

Valeriu Grovu, Arsenie Cătan, Nicolae Grovu căte 25 centi; Ioan Vodă 20 centi;

toti din Cărtișoara.

Nicolae Ilieiu, 50 centi; din Sâmbătă-de-sus. Ioan Călin 50 centi; Nicolae Dobrota, 20 centi ambii din Porumbacul-de-jos.

Petru Anghel, 1 dol.; din Nocriș. Zosim Comaniciu, din Ruja, 25 centi; Ioan Cichindelean, din Altina 25 centi.

George Fleșeriu, Simion Bălan, Ioan Ioanăș, din Toarcă, căte 25 centi.

Simion Popa, Vasile Băla, Ioan Pascu, Ioan Sănuțel, George Ţerban, Ioan Ioanașcu, căte 25 centi; din Ilimbav.

Ioan Bunea, 1 dol.; Ioan Bunea 25 centi; Ioan Bălan, George Apost, Ioan Filip, Simion Filip, Lazăr Telea, George Man, căte 15 centi; toți din Noul-românesco.

Dimitrie V. Tuci și George Bârsan, căte 25 centi; din Ucea-de-sus. Dumitru Bădilă, căte 20 centi; din Dealu Nicodim Sulea, 25 centi; din Săcădate.

Stif Coșic, 10 centi; Ameling Imre 25 centi; Nicolae Vasile, 25 centi; din Hosman Ioan Stoicu, 15 centi; George Sam. Dobrilă, 25 centi; ambii din Arpașul-de-sus.

Dumitru Banciu, 10 centi; din Oprea-Cărtișoara.

Ioan Solomon și Iosif Oana din Streja-Cărtișoara, căte 20 centi; Dionisie Căfan, 15 centi; din Feldioara.

Suma colectată întreagă face în coroane 315 cor. 60 banii.

In numele bisericiei și orădin Cornățel subsemnatul exprim pe calea aceasta cea mai profundă mulțumită atât colectanților, cât și tuturor contribuenților.

Atotputernicul D-zeu să le rezaltească fapta aceasta nobilă și să le trimită îngerul seu păzitor, ca astfel la timpul seu toți să se reintoarcă în pace la vîtrele lor familiare.

Cornățel, în 12/25 Iulie 1903.

George Simăcean, paroch gr.-or.

CRONICĂ.

Nou abonament.

După ce din mai multe părți am primit întrebări cu privire la înlesnirea plătirii abonamentului la „Foaia Poporului”, am deschis două noue termine de abonament. Anume „Foaia Poporului” să poate abona de aci înainte și la 1 Oct. și 1 Aprilie a fiecărui an și acum la 1 Oct. să poate face abonament și numai pe cele trei luni din urmă ale anului. Prețul abonamentului pe aceste 3 luni din urmă e 1 cor.

„Foaia Poporului” luând în seamă mărimea ei și cuprinsul fețurit, placut și folositor pentru plugari, meseriași și oamenii dela teară, este cea mai ieftină foaie românească. O recomandăm iubitului nostru popor, cu deosebire acum în serile lungi de toamnă.

Prețul „Foi Poporului” este:

Pe un an	4 cor.
Pe un jumătate de an	2 cor.
Pe ultimete trei luni ale anului	1 cor.

Pentru catredala din Sibiu s-au mai făcut zilele aceste următoarele dăruiri:

Preafinția Sa episcopul Aradului Ioan Papp a trimis, drept rezultat al colectei făcute în acest scop în eparchia Aradului, suma de 1560 coroane. Tăraniul fruntaș Ioan Stanciu, din Săcădate 800 coroane. George Pralea, paroch în Breaza, tractul Făgărașului, a solvit 100 cor. »Vlădeasa«, institut de credit în B. Huedin 50 cor. Elevii ortodoxi dela gimnaziul din Blaj au colectat 20 cor. 70 bani. Ear' bătrânul Vasilie Cora Soliman de Viștea, care și în anul trecut a pus la dispoziția Consistorului archid, câteva mii drept fundațune cu numele său și al fiului său Tarasini, reșoat și care a mai ajutat și alte biserici sărace din archid'cesă cu sumurile frumoase — a dăruit pentru fondul catedralei 3000 cor. Faptele aceste se laudă de sine.

Expoziția societății de științe din București. În 4 Oct. c s'a deschis în București expoziția societății de științe, cu diferite lucruri de știință. Între acestea e interesantă colecțiunea expusă de dl prot. Crețu din România, anume tipărituri rare esite din mai toate tipografiile românești din veacurile trecute, începând cu una dela Timișoara și sfîrșind cu câteva dela Chișinău, cărti de știință și de școală, cultura noastră în genere înainte de 1860, cum și vre-o 15 relative la Macedonia și Istria.

In amintirea iubiților reșoati. Președintul »Reuniunei sodalilor români din Sibiu«, dl Vic. Tordășianu, a dăruit fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor întemeiat de »Reuniunea sodalilor rom. din Sibiu«, suma de 3 cor. în amintirea mult regretatului Constantin P. Barcian, fost profesor de agricultură, decedat în Orăștie.

Domnitori în Viena. Ieri, în 17 l. c. a sosit în Viena regele Belgiei, Leopold. În curând va sosi la Viena și regele Greciei, George, în calea lui spre casă din Darmstadt, apoi va veni la Viena și regele Spaniei, Alfonso.

Arderea rovinel Ecsed. În partea nordică a Ungariei se află un loc mare rovinos, în estindere de aproape 100 mii de jugere, cunoscut cu numele de rovina Ecsed. Mai anii trecuți rovina a fost canalizată și multe părți ale ei au început să se cultive. S-au făcut și case pe ea. Rădăcinile adunate de sute și mii de ani s-au aprins zilele aceste și ard grozav. La stingere iau parte și soldați, dar nu pot răsbi cu focul. Au ars și cățiva oameni.

„Agitație“. În »acțiunea culturală« — așa scriu foile maghiare — ministrul de culte Wlassics a luat și comitatul Zemplin, înființând și voind a înființa mai multe școale de stat. Preotimea slovacă însă să împotrivescă și aceasta foile maghiare o numesc »agitație«.

Cățelul. Zilele trecute venea cu căruța spre Chezdi-Oșorhei un cociș La Almatő 'si-a adăpat caii la o sănătă de lângă drum. Lângă sănătă stătea singur un »cățel«. Nimeni nu era pe acolo. Cocișul luă cățelul de după cap și zap cu el în lada căruții. Sosind acasă ești la iveală, că cățelul era un puiu de urs. Cocișul l-a vândut cu bani buni.

Părechii regale italiene îi să pregătește o primire de tot călduroasă în Paris. Damele pariesiene vor face mari ovații reginei și-i vor preda o frumoasă adesă.

La controlă. Magistratul din Sibiu face cunoscut, că adunarea din acest an a rezerviștilor concediați pe timp nedeterminat și a rezerviștilor substituți are loc în Sibiu, Miercuri în 8/21 Octombrie 1903.

Afacerea oficială, la care să-și aducă fiecare obligat la controlă pasul militar, începe la 9 ore dimineață în cancelaria cercuală pe completare, strada Schewis nr. 34.

La adunarea de controlă sunt obligați de-a se înfața toți concediații pe timp nedeterminat, rezerviști și rezerviști substituți ai tuturor corporilor de trupe a instituțiilor armate stătătoare și a marinei, fără considerare, că oare aparțin ei locului de petrecere ori petrec aci numai temporal; exceptiuni fac aceia, care în acest an au stat în serviciul activ, sau au luat parte la instruirea militară sau deprenderea periodică în arme.

Obligații la controlă, îndreptându-se la punctul 39, care e de-a se cetă, ale instrucționii pasului militar, sunt serios provocăți spre a apărea punctuos, de oare ce tot acela concediat pe timp nedeterminat și rezervist, care rămâne dela adunarea de controlă și care rămâne fără escusarea suficientă dela controlă ulterioară ținută în stațiunea cercului de întregire Sibiu în zilele de 19, 20 și 21 Noemvrie, 9 ore dimineață, va fi tractat după prescripțile militare penale.

Nenorocire. Din Vlaicovă (Bănat) nise scrie, că economul Iorga de acolo venind cu căruță încărcată de cucuruz a trecut peste fetiță de 2 ani a lui Ioan Popescu, care a murit numai decât. Iorga e dat în judecată pentru omor din nebăgare de seamă.

Constituire. Societatea de lectură a elevilor dela inst. ped. teol. din Arad s'a constituit în ședință de 29/11 Sept. 1903 sub presidiul Prea cuv. Sale dlui director sem. R. Ciorogar în modul următor:

Președinte: Iosif Tărău, cl. c. III., secretar: Avram Valu, cl. c. II., notar: Petru Biușciciu, prep. c. IV., cassar: George Bragia, cl. c. I., bibliotecar: Aug Ghilesan, cl. c. II., v.-bibl.: Ales. Tomșa, prep. c. III., controlor: George Iancu, prep. c. IV., com. lit.: Aurel Papp, cl. c. III., Petru Popa, c. II., Petru Marsău, cl. c. I., Ioan Veres, prep. c. IV., Aurel Borlea, prep. c. III., comit. musici: Aurel Raica, cl. c. III., Iustin Monția, cl. c. II., Romul Popa, cl. c. I., Dumitru Simea, prep. c. IV., Nicolau Biru, prep. c. III.. com. revisori: Silviu Filip, cl. c. II., Vasiliu Bulzan, cl. c. I., și Nicolau Drincu prep. c. III.

Vifor. În partea de mează-noapte a Angliei, după cum se scrie din Londra, a băntuit un vifor uriaș făcând mari pagube în semănături și zidiri. În urma ploilor, cari n'au început de 33 de zile, râurile au ieșit din din alvie și au rupt mai multe poduri.

Focuri. Săptămâna aceasta earăi au fost mai multe focuri. În Szoboszló (lângă Dobříš) au ars 17 gazde. Focul a fost nutrit de un vent puternic.

Asemenea a fost focuri mari în Orlat și Mohu, (l. Sibiu), unde au rămas pagubiti mai mulți Români; Mercuri seara a fost foc și în Sibiu, arzând atelierul dlui Jacșa.

»Freisinnige Zeitung«. Pentru cei ce voiesc a avea un bun ziar german, le recomandăm cu toată căldura ziarul »Freisinnige Zeitung« din Viena. Acest ziar e un organ social-liberal și judeo-austriac; el luptă pentru consolidarea politică și regenerarea economică a Austriei pe base de egală îndreptărire națională, confesională și socială a tuturor locuitorilor ei. În politica internă ziarul luptă pentru progresul politic și social, în cea exterană pentru păstrarea și augmentarea forței politice și economice a imperiului. »Freisinnige Zeitung« nu stă pe base de liberalism fals, ci nisuește a produce o înțelegere a elementelor în adevăr liberale ale tuturor națiunilor.

Abonamentul anual e 12 Cor. Administrația este: Viena, IX. Porzellangasse 50. Numere de probă la cerere să se trimit gratis.

Cas de moarte. Nemiloasă moarte a rupt earăi o floare, o fată tinără a răpit din sinul familiei. Din Mediaș primim următorul necrolog: Subscrișii cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștința numeroaselor rudenii și cunoșcuților, că iubita noastră, Anna Vlad după scurte suferințe și-a dat sufletul în mâinile creatorului, Mercuri în 24 Septembrie la 11 ore din noapte, în etate de 15 ani și 8 luni. Înmormântarea a fost Sâmbătă în 27 Septembrie în cimitirul gr.-or. din Mediaș. La înmormântare au fost corul de băieți și fetițe, a bisericiei gr.-or., în jurul dlui învățător și i-sau cântat toate cele trebuințioase, pentru înmormântare. Corul bisericesc, i au dăruit o cunună frumoasă. O vestim aceasta cu inima frântă de durere, De zeu să o odinească și fie și tărîna ușoară. George Vlad cu soția sa Veronica, părinti; George și Maria, frați.

Ardere de păduri. Pe valea Jiurilor, după cum se scrie, s'a aprins pădurile și ard grozav. Noaptea cerul e roșu de flacări. Stingerea sau oprirea focului merge cu greu.

Vremea în Octombrie. Pentru luna Octombrie reposatul meteorolog Dr. Falb a prorocit următoarele: Cele dintâi 10 zile ale lunii lui Octombrie sunt ploioase, în celelalte 10 zile sunt la început ploi, apoi vremea se îndreaptă, dar căldura scade. Ultimele 10 zile sunt ploioase, iar temperatura se urcă neobișnuit. 1—10 Octombrie: vremea e cam uscată, temperatura la început este peste cea normală, sub apoi cea normală. 6. Octombrie e zi critică de rangul prim în această zi e întunecime de lună. 10—15 Octombrie: ploile sunt generale, dar nu prea mari. Temperatura la început e subnormală, dar în ultimele zile se urcă peste cea normală. 16—27 Octombrie: Timpul e uscat. Temperatura e adânc sub cea normală. 20 Octombrie e zi critică de rangul prim, dar fiind vremea uscată nu se manifestă. 28—31 Octombrie: vremea se schimbă. Ploile cresc. Temperatura, la început subnormală, se urcă tare.

Convocare. Despărțemantul »Morlaca« apartinător »Reuniunei învățătorilor gr.-cat. din archidiaconatul de Alba-Iulia și Făgăraș«, își va ține adunarea ordinată de toamnă în Mărgău la 28 Octombrie st. n. a. c. La aceasta adunare cu toată stima sunt invitați și rugați a participa membrii ordinari și ajutațori, precum și top b nevoitorii și sprințitorii progresului popular.

Din program amintim: Lectiune practică, ținută de Ioan Mango învățător. — Constatarea membrilor prezenți și legitimarea celor absenți. — Cetirea procesului verbal luat în adunarea de primăvară și alegerea lor doi membrii pentru verificarea aceluia. — Alegerea oficialilor și a unui membru în comitet central. — Predarea cassei prin fostul cassar Georgiu Lungu. — Inscrisarea membrilor noi și încassarea taxelor. — Raportul cassariului și bibliotecarului — Disertație de Georgiu Tulbure gr.-cat. — Critisarea disertației și prelegerii practice. — Statorarea locului pentru proxima adunare. — Designarea disertantului și propunătorului. — Desbaterea propunerii »Reuniunei învățătorilor români Sălăjeni« referitoare la: »Inființarea Alianței învățătorilor gr.-cat. români«. Ioan Mango, președinte; Demetru V. Zah, notar.

Visita Tarului la Roma, care era să se facă de curând, s'a amînat din cauza, că socialistii italieni se pregăteau a face demonstrații dușmanoase contra Tarului. Când va merge Tarul la Roma, nu se știe.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

Mal multora. Ne pare rău, dar nu putem publica anunțuri de căsătorie, decât de pe tipărituri.

I. B. L. în A. Iulia. Dacă nu ești mulțumit cu hotărirea, fă arătare la Consistor; cauza nu se ține de publicitate.

I. P. în O. Mulțumita publică vaurma. Rend pe rend vin toate.

L. Cr. în Luperl. Trimiteti documentele cu o rugare direcției băncii «Ardeleana» în Orăștie

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan.

Tiparul «Tipografie» Iosif Marschall.

De vîndut

sunt mai multe parcele într'o grădină din strada Cibin nr. 3.

125 1-1

Grădinărie de artă și negoț

Emil Steiger

Sibiu.

Piața Hermann 4/b.

Recomandă P. T. public grădinăria sa de artă și negoț. Preia orice lucrare ce se ține de specialitatea sa, plantațiuni de grădină etc. Schimb și preliminare de prețuri stau cu placere la dispoziție.

Totodată recomand frumoasele mele legume de toamnă. 122 2-3

Wilhelm Messe, fabrică de postav.

Sibiu (Nagyszeben), Schiffbäume nr. 2.
vis-à-vis de văzitoria Hoppe.

Își recomandă depositul seu bogat de flanele și postav, numai din lână curată de oacie de calitatea cea mai bună. Pentru coloare veritabilă să dă garanță deplină. Prețuri moderate pe lângă serviciul cel mai real. 123 2-3

Avis.

Ne luăm voie a aduce la cunoștința on. public, că avem în

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 10

O mare prăvălie de modă

în care se vînd toate soiurile de pălării de modă pentru dame, domni și copii, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Afără de aceea avem gata în deposit tot felul de articoli de modă, pe cari îi primim dela cele mai renumite fabrici din țară și străinătate.

Pentru binevoitorul sprinț se roagă

Cu stima

I. & O. Gasser.

114 4-10

Deschidere de prăvălie.

Avem onoare a face cunoscut P. T. public, că în piață de aici noi cu 14 Septembrie a. c. vom deschide o prăvălie

de confectioni pentru dame ◆◆
◆◆ și domni de rangul prim;

noi îngrijim aprovisionarea prăvăliei noastre personal în Viena și Berlin și aducem lucrurile cele mai frumoase și mai nouă ne vom da silință a face astfel de prețuri, ca să putem susține orice concurență.

Pentru numeroase vizite să roagă

Cu stima

LUDVIG FERENCZ & COMP.

— **Strada Cisnădiei nr. 2.** —

Hotel „Imperatul Romanilor“ local în colț, mai nante Krassowsky.

Têmplarie de edificii, mobile și magazin de mobile.

Ioan Jacșa în Sibiu.

Îmi permit cu toată stima a aduce la cunoștința prea onoratului P. T. public, că eu am deschis aici în Sibiu, în

— **Strada Gușteriții nr. 18.** —

în casa proprie

o têmplarie de edificii și de mobile cum și un magazin de mobile

și am un mare magazin pentru saloane, odăi de durmit și de mâncare, aranjare de culine etc.

și anume dela execuțarea cea mai simplă până la cea mai elegantă.

După ce eu mi-am înmulțit corăpunzător cunoștințele în orașele mai mari ale Austriei, Germaniei, Franței și Elveției, sunt în plăcuta poziție a corăspunde deplin tuturor dorințelor și pretensiunilor.

Materialul garantat uscat, soliditatea și ieftinătatea deosebită a mărfurilor mele, cum și serviciul real și prompt îmi dau speranță, că prea onoratul P. T. public nu va întrelăsa a mea onoare cu prețurile sale comande.

Recomandându-mă pentru casă de trebuință, semnez

Cu distinsă stima

Ioan Jacșa,

têmplarie de edificii și de mobile.

— **Sibiu, Strada Gușteriții nr. 18.** —

leftin și aduce fructe bogate!

• Pentru economi și crescători de vite. •

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutret

pentru toate animalele și galilele este

dresul de nutret din Sebeșul-săs.

Regensburg

produs în fabricile lui Louis Mese în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendite. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela expoziții din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numărătoare scrisori de recunoștință.

95 7-52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemii!

Biroul central de vînzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapest VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet $\frac{1}{2}$, chlgr. 90 bani, 9 pachete $\frac{4}{5}$, chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

P. T.Inceputul tuturor novităților
pentru**Sesoznul iminent**

imi permit prin aceasta a Vi'l face cunoscut, cu rugarea d-e-a mě onora în curēnd cu prețuitele D-v comande. 127 1-3

Cea mai zeloasă nisunță a mea va fi a mulțumi pe mușterii mei în toate privințele și imi permit numai a recomanda, declararea cât mai curēnd a trebuințelor d-v, ca pentru pregătirea garderobei să se poată dedica o îngrijire deosebită.

Cu deosebită stimă

Franz Zein

Strada Cisnădiei Nr. 16.

Neguțătorie de mobile.

Prin aceasta aduc cu onoarea la cunoștința p. t. public, că în strada **Vîteilor nr. 2** (în casele farmaciei Rumler) am înființat un

deposit de mobile nouă,

cum și folosite dar' bine păstrate.

Mobile folosite cumpăr cu prețuri bune.

Ori-ce lucrare și zidire, cum și reparaturi să eșecută prompt, și ieftin în atelierul meu din strada Vîteilor nr. 6. 115 3-3

Recomandându-mě pentru căsuri de trebuință semnez,

Cu deosebită stimă

Martin Lang, măestru măsar.
Sibiu strada Vîteilor nr. 6.**Gustav Stasney**
Ca măiestru croitor de
reverenzi preoți**haine bisericești**

să recomandă onor. preotimii pentru pregătirea a tot felul de articoli de specialitatea aceasta, cu prețurile cele mai ieftine și cel mai prompt serviciu

Firma există din 1849 și de atunci se bucură de cel mai bun renume.

Tot acolo să fac haine civile de tot soiul după fasonul cel mai nou și cu prețul cel mai ieftin. 126 1-3

De vînzare.

Casa din tîrgul vitelor nr. 15 potrivită pentru prăvălie sau birt, e de vînzare din mâna liberă.

Detailuri la **D. Sîrbu**,
Strada Lungă nr. 11.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirit și deposit liber de spirit

Sibiu, – Hermannstadt, – Nagyszeben.

Ofer rămând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber ff. 96% Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. % Cor. b. 1.50 ff 93% Spirit crud. 1.48 Soiuri de făină foarte fină producție proprie 1.56 ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicinuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră 1 — La procurarea cu rambursă de spirit sau raffinade este de dat ca arvonă pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit. Cor. I. — 112 4-52

Noroc deosebit la Török Neîntrecut

e norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja am plătit onoraților nostri cumpărători în timp mai scurt și mult de 12 milioane coroane de câștiguri; singur în cele 5 luni din urmă

cele trei mari câștiguri, și anume.Marele premiu de **605.000** coroane pe Nr. 57080**100.000** " pe Nr. 74366**90.000** " pe Nr. 109780

și afară de aceste multe alte câștiguri mari.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, cea mai bogată în sanse de câștig în lumea întreagă. — În viitoarea, a 13-a, loterie de clase

110.000 losuri 55.000

se vor trage cu câștiguri de bani și anume în total sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

in ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1.000.000 Kronen.
Speciell Prämie mit **600.000**, 1 Gewinn à **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000**, und noch viele andere;
zusammen **55.000** Gewinne und Prämie im Betrage von
Kronen **14.459.000**.

Prețul conform planului a losului original de clasa I. este:

Pantru $\frac{1}{8}$ los original fl. — 75 sau Cor. 1.50, pentru $\frac{1}{4}$ los original fl. 1.50 sau Cor. 3.—» $\frac{1}{4}$ » » 3.— » 6. » $\frac{1}{1}$ » » 6.— » 12.—

și se spedează cu rambursă sau spedăndu-se banii înainte. Planuri oficiale gratis.

Comande pentru losuri originale ne rugăm, până în

26 Octombrie c.,

a se trimite cu încredere direct la noi

A. TÖRÖK & Co.

Budapest. Despărțemantul de loterie de clasă a colecturii noastre principale.

Centrală: Theresienring 46/a.

I. Filială: Waitznering 4/a. 124 2-6

II. " Museumring 11/a.

III. " Elisabethring 54/a.

Bilet de comandă spre folosire. St. d. A. Török & Comp., colectori principali, Budapest.

Rog să trimiteți pentru I. cl. los original de al loteriei de clasă reg. ang. priv. și planul oficial

{ il veți încassa sau rambursă } A se sterge ceea ce urmează sau mandat postal. } nu e de lipsă.

{ Adresa esecă. }

Nr. 2992/1903.

118 2-3

Concurs.

Este de întregit postul de notar comunal în comuna Sasahuza (Szászahuz, Sachsenhausen), cercul Nocrich, comitatul Sibiu (Szeben). Petițiunile de concurs, scrise cu mâna proprie și instruite în înțelesul §. 6 art. de lege I. din 1883 respective §. 3 din art. de lege XX. din 1900, sunt să inainteze subscrисului până cel mai târziu în 22 Oct. c. de oare ce petițiuni intrate mai târziu nu vor fi luate în considerare.

Emolumente:

1. Salar 800 cor.
2. Bani de quartir 80 cor.
3. Paușal de călătorie 80 cor.
4. Paușal de lemne 24 cor.
5. Remunerație pentru conducerea matriculelor 160 cor.
6. Competențele statorite statutar pentru lucrări private.

Nocrich, 30 Sept. 1903

Haner,
prim - pretor.

Nr. 933/1903.

120 2-3

Publicație.

Comuna Orlat va da în întreprindere în 11 Octombrie a. c la 10 ore a. m. în licitație minuendă cu oferte în scris la primăria comunală clădirea unei ospătării comunale, de așa că interprenorul va avea să primească materialul brut dela comună, în prețuri fixe statorite.

Prețul d: strigare e 19.149 cor. 53 b.
Seazămentul e a se serie în perante.

Lucrul se va putea începe numai după ce concesiunea de clădire va fi esoperată în mod definitiv.

Vadiu e 100 cor. în bani gata.

Planul, preliminarul și condițiile detaliate se pot vedea la primărie.

Orlat, în 1 Octombrie 1903.

Primăria comunală

S. Megan,
notarIoan Opris,
primar.

Nr. 2992/903.

119 2-3

Concurs.

Este de întregit postul de notar comunal în comuna Ilimbav (Illerbák Eulenbach), cercul Nocrich, comitatul Sibiu (Szeben). Petițiunile de concurs, scrise cu mâna proprie și instruite în înțelesul §. 6 art. de lege I. din 1883 respective §. 3 art. de lege XX. din 1900 au să se inainteze subscrissului până cel mult la 31 Oct. c. de oare ce petițiile intrate mai târziu nu vor fi luate în considerație.

Emolumente:

1. Salar 1000 cor.
2. Bani de quartir 50 cor.
3. Paușal de cancelarie 50 cor.
4. Remunerație pentru conducerea matriculelor 100 cor.
5. Competențele stabilite statutar pentru lucrări private.

Nocrich, 30 Sept. 1903.

Haner,
prim - pretor.**Un comerciant de sat**

pentru scop de o căsătorie caută pe aceasta cale cunoștința unei domnișoare sau văduve în etate de 25—30 ani.

Epistola să se adreseze redacției sub Nr. 10.

N.B. Răspuns se dă numai pe scrisori provizore cu subscrisie și acordarea posei pe lângă cea mai mare discreție.

Restaurantul Barbu (Grand-Bierhalle)

Subscrissul am onoare a aduce la cunoștință on. public român din loc și jur, cum că cu începutul lunei lui Octombrie, am aranjat localitățile pentru iarnă după conformul cel mai nou corăpunzător.

Îmi voi da totă silința a satisface dorințelor on. public servind cu bucătărie bună și beuturi naturale curate, pe lângă serviciu prompt și prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima
Iosif Barbu, restaurateur.**P. T.**

Am onoarea a împărtăși onor. public, că cu ziua de azi am preluat

prăvălia de mărfuri de modă

a slui

R. KRASSOWSKY, strada Cisnădiei nr. 2

și o voi conduce solid mai departe.

Invit cu stima onor. public a-și acoperi trebuințele din toți acești articli la mine, dând asigurarea, că pe stimații mei mușterii și voi servă solid și real, cu prețuri fixe. Pentru sprijin binevoitor se roagă

Cu toată stima

St. Kabdebo.

96 5-6

Sibiu, strada Margarethen nr. 8.**Schimbare de localitate.**

Subscrissul îmi iau voie a aduce P. T. publicului la cunoștință, că mi-am mutat

atelierul de tâmpliar

din cauza strîmtorării localităților din strada Ratelor în casa mea proprie

strada Margarethen nr. 8

unde voi lucra și pe mai departe toate lucrările ce se țin de tâmplarie cu prețuri cât se poate de moderate, pe lângă un serviciu prompt și cinstit.

Mulțumind pentru încrederea arătată față de mine până acum, semnez

Cu toată stima

Emil Petruțiu, tâmplar,
Sibiu, strada Margarethen nr. 8.**Sibiu, strada Margarethen nr. 8.****Liberantul curții ces. și reg. Espositia Paris: Medalia de aur.****FERNOLENDT****Vacs de ghete și papuci,**

cel mai bun din lume, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Înființat la anul 1832. — Depositul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21.

102 5-26

Se capătă în toate locurile.